

Bæredygtighed og aktivt ejerskab 2021

LÆGERNES
PENSION

3 Forord: Bæredygtighed er den tredje dimension

27 Anvendt regnskabspraksis

33 Erklæringer

Bæredygtighed er den tredje dimension

Der skal være balance mellem afkast, risiko og bæredygtighed, når vi investerer lægernes penge.

Da lægerne stiftede Lægernes Pensionskasse tilbage i 1946, var der tale om en simpel forretningsmodel. Lægerne betalte en del af deres løn til pensionskassen, som passede på pengene indtil pensionstilværelsen, hvor lægerne fik de indbetalte midler igen med renters rente. Pensionskassen skulle have øje for to ting, når pengene blev investeret: afkast og risiko.

Vores opgave er stadig at skabe det bedst mulige afkast. Det er vigtigt. Når en læge går på pension i dag, stammer langt det meste af pensionen nemlig fra afkastet.

I 2021 kunne pensionskassen fejre 75-års jubilæum. Meget har ændret sig siden de første indbetalinger, men særligt ét tema præger nu dagsordenen. Det er bæredygtighed. Det gælder både i Lægernes Pension, i de selskaber vi investerer i, og for de politikere, som fastlægger rammerne for vores arbejde. Bæredygtighed er blevet en central del i det at drive virksomhed, og det gælder for os alle.

EU har i flere år barslet med ny lovgivning om bæredygtighed, som vi nu kan begynde at se omridset af. Når vi kender de endelige regler i løbet af 2022, kommer vi til at bruge kræfter på at sikre, at vi overholder dem. De nye regler er omfattende og vil stille nye krav til, hvordan vi informerer om og arbejder med bæredygtighed i vores investeringer. Bæredygtighed bliver derfor – sammen med afkast og risiko – de tre ben, vi skal balancere, når vi investerer lægernes penge.

Chresten Dengsøe, adm. direktør, Lægernes Pension.

En reel udfordring med at integrere bæredygtighed er, at kvaliteten af de data, vi skal bruge til at måle bæredygtigheden i vores investeringer, er af svingende kvalitet. Det har blandt andet betydning, når vi vil undersøge, hvor meget vi investerer grønt, og når vi skal udregne klimaftrykket af investeringerne. Sådan vil det være nogen tid endnu. Men udfordringerne må ikke stå i vejen for at styrke bæredygtighedsindsatsen. Derfor vil vi få det bedste ud af de data, der er tilgængelige, og være åbne om udfordringerne.

Målsætninger er et af redskaberne på klimaområdet. I 2021 har vi tilsluttet os verdens førende investorsamarbejde på klimaområdet, FN-initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance, som forpligter os til at investere CO₂-neutralt inden 2050. Første skridt på vejen er at sætte mål for reduktion af de CO₂-udledninger, som investeringerne finansierer. Det er vores mål at have reduceret CO₂-aftrykket med op til 55 pct. over fem år, når vi gør status i 2025. I første omgang gælder det børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer og danske ejendomme, hvor CO₂-aftrykket skal være hhv. 25 pct., 30 pct. og 55 pct. lavere inden 2025. Planen er, at målsætningen skal omfatte alle investeringer i takt med, at vi får adgang til flere CO₂-data.

For at vi kan leve op til målene, er det vigtigt, at verden bevæger sig i samme retning. Det kalder vi noget for noget-princippet. Ingen investorer kan opnå CO₂-neutrale investeringer, hvis selskaberne, de investerer i, ikke gør deres del. Det samme gælder målet for flere grønne investeringer. Vi kan ikke investere mere grønt, hvis verden ikke bliver mere grøn. Det er balancen mellem afkast, risiko og bæredygtighed i praksis.

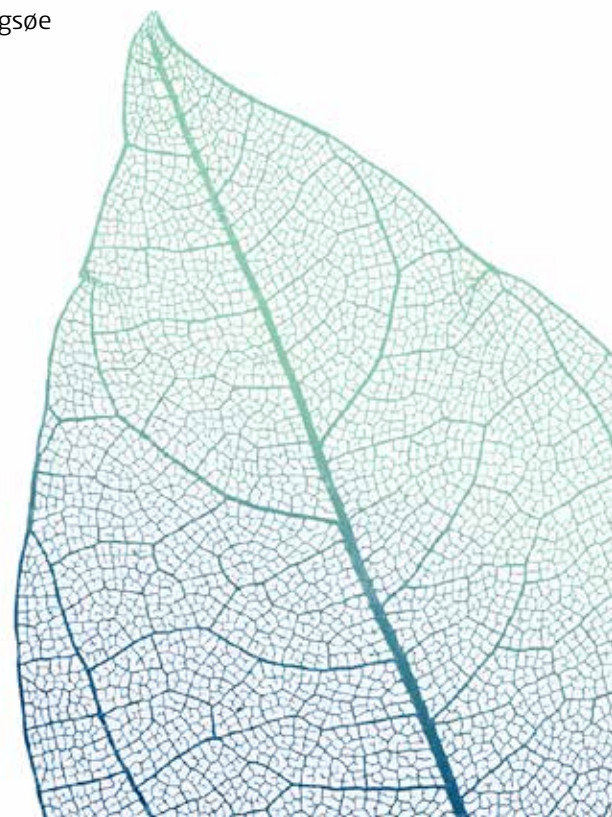
Bæredygtighed gælder også vores eget hus og dagligdag. Lægernes Pension står sammen med resten af finanssektoren for en meget beskedent del af Danmarks CO₂-

Vi har tilsluttet os verdens førende investorsamarbejde på klimaområdet, FN-initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance, som forpligter os til CO₂-neutrale investeringer senest i 2050.

udledninger. Men ligesom alle andre har vi et ansvar for at begrænse klimaftrykket, hvor vi kan, og leve op til klimalovens mål om at reducere udledningerne med 70 pct. i 2030.

I 2021 har vi lavet et klimaregnskab for første gang. Bundlinjen viser, at vi som virksomhed udleder omkring 800 tons CO₂ fra egen drift, mens de investeringer, vi har data på, udleder omkring 274.000 tons CO₂. Samlet set udgør CO₂-udledninger knap 275.000 tons. Tallene bekræfter, at vejen til at bidrage til den grønne omstilling går via investeringerne. Vi går derfor videre med at styrke arbejdet med klima og bæredygtighed i vores investeringer og sikre flere og bedre data om klimabelastningen.

Chresten Dingsøe
Adm. direktør

Klimarapportering

An aerial photograph of a man with grey hair, wearing a white t-shirt, kneeling in a garden. He is reaching out with his right hand towards a cluster of large, purple-leafed plants. The garden is filled with various green plants, including small leafy greens and taller stalks. The soil is dark brown and appears to be well-maintained. The overall scene is lush and green, suggesting a healthy and active garden.

Første klimaregnskab i Lægernes Pension

Nyt regnskab skaber åbenhed om klimaforhold i investeringer og eget hus.

Lægernes Pension kunne i 2021 fejre 75-års jubilæum som pensionskasse for danske læger. Det var også året, hvor pensionskassen tog et stort skridt videre i arbejdet med bæredygtighed. Med det første klimaregnskab kan vi nu måle og fortælle om, hvordan vores aktiviteter påvirker klimaet.

Fælles grønne principper

Klimaregnskabet er udarbejdet efter en ny grøn guide for, hvordan pensionselskaber skal rapportere om klima. Brancheorganisationen Forsikring & Pension har udviklet principperne, som er en udløber af finanssektorens klimapartnerskab, som regeringen nedsatte i 2019. Partnerskabet samler finansielle virksomheder i Danmark om at bidrage til klimalovens mål om at reducere de danske CO₂-udledninger med 70 pct. i 2030. CO₂-æ (CO₂-ækvivalenter) er en fælles måleenhed for de forskellige klimagassers opvarmningseffekt.

Lægernes Pension har i lighed med den øvrige danske pensionssektor forpligtet sig til at bruge principperne i den årlige klimarapportering fra 2021 og frem. I klimaregnskabet kan medlemmerne af pensionskassen og andre løbende følge med i vores indsatser på klimaområdet, og hvordan forretningen og investeringerne påvirker klimaet.

You get what you measure

For at nå Paris-aftalens mål er det helt afgørende, at alle

organisationer måler deres klimabelastning. Logikken følger det gamle udtryk om, at man kun kan forbedre det, man kan måle. Data om klimaforhold er derfor første skridt i enhver klimaplan og er et vigtigt omdrejningspunkt, når vi udøver aktivt ejerskab i vores investeringer. Og vi skal også tage vores egen medicin og forlange det samme af os selv, som vi kræver af andre, når vi investerer.

Selvom finanssektoren står for mindre end 0,1 procent

af de samlede danske CO₂-udledninger, er den grønne omstilling en så stor en udfordring, der kræver, at alle bidrager. Klimaregnskabet bliver derfor en rettesnor for, hvordan Lægernes Pension bidrager til omstillingen.

Investeringer har størst klimaafttryk

Selskabers CO₂-udledninger inddeles formelt i tre såkaldte scopes. Det gælder direkte udledninger fra virksomhedens drift (fx bilkørsel), udledninger fra indkøbt energi og øvrige indirekte udledninger (fx affald og rejser). Summen af de tre scopes er en virksomheds samlede CO₂-udledninger og dermed klimaafttryk. Lægernes Pensions samlede udledninger udgør ca. 275.000 tons CO₂, hvor langt hovedparten stammer fra vores investeringer og en mindre del fra driften af vores virksomhed.

For Lægernes Pension og andre finansielle virksomheder kan derfor overordnet skelnes mellem to kilder til organisationens klimaafttryk. Den første kilde er de udledninger, som stammer fra driften af organisationen i form af fx energiforbrug i kontorlokaler, papirforbrug, forretningsrejser og indkøb af it-ydelser.

Som klimaregnskabet viser, er hovedparten af virksomhedens CO₂-udledninger fra driften relateret til de udledninger, vi har som en del af it-centralen BEC, der leverer it-systemer til banken.

Med klimaregnskabet har vi et godt grundlag for at prioritere, hvordan organisationen kan nedbringe CO₂-udledningerne fra driften. På flere områder får vi hjælp udefra i form af mere vedvarende energi og færre fossile brændsler i den danske energiproduktion. Det vil bl.a. nedbringe udledningerne fra energiforbruget i vores kontorfaciliteter.

Den primære kilde stammer fra vores investeringer dvs. de udledninger, vi finansierer med vores investeringer. De udgjorde ved udgangen af 2021 i alt ca. 274.000 tons for de dele af porteføljen, hvor vi har data. Det gælder investeringerne i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer samt danske ejendomme. CO₂-aftrykket stammer især fra aktieinvesteringerne. Det skyldes, at det er her, vi har flest penge investeret. Aktieinvesteringerne udgjorde ved udgangen af 2021 mere end 31 mia. kr. svarende til

knap 28 pct. af de samlede investeringer og 70 pct. af de investeringer, hvor vi har CO₂-data. Udledningerne fra investeringer vil som udgangspunkt følge investeringsomfanget, da flere investeringer giver større ejerandele i selskaber og derfor øger den del af selskabernes udledninger, som vi ejer.

Når vi korrigerer for, hvor meget vi har investeret, tegner der sig et lidt andet billede. Så er det investeringerne i virksomhedsobligationer, der har det højeste CO₂-aftryk med et niveau, som er knap fire gange højere end aktieinvesteringernes aftryk. Det høje CO₂-aftryk skyldes, at en større del af investeringerne er i selskaber inden for CO₂-intensive sektorer som energi, forsyning og transport.

Nyt klimamål er første skridt mod CO₂-neutrale investeringer

Generalforsamlingen besluttede i 2016, at Lægernes Pensions investeringer skal understøtte Paris-aftalens mål om at begrænse den globale opvarmning. Vi har siden da arbejdet på, hvordan vi bedst arbejder med klima i investeringerne. I 2021 tog vi et nyt skridt og tilsluttede os FN-initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance. Med tilslutningen forpligter vi os til at investere CO₂-neutralt inden 2050. Vejen dertil går via femårige reduktionsmål i tråd med Paris-aftalens krav.

Vores første reduktionsmål gælder fra ultimo 2019 til ultimo 2024 og omfatter investeringerne i børsnoterede aktier, børsnoterede virksomhedsobligationer og danske ejendomme, der udgør i alt 39 pct. af porteføljen pr. ultimo 2021. Målsætningen er, at vi ved udgangen af 2024 skal have reduceret CO₂-aftrykket med 25 pct. i aktieporteføljen, 30 pct. i porteføljen af virksomhedsobligationer og 55 pct. i vores portefølje af danske ejendomme. Vi benytter investeringernes CO₂-aftryk fra udgangen af 2019, når vi skal gøre status for, om vi har nået målsætningerne. Målene bliver pejlemærker for vores klimaindsats i den kommende tid og er nærmere beskrevet rapportens kapitel 2.

Vi forventer, at vi kan nå målene i 2025 ved at justere investeringspolitikken. Når det gælder det langsigtede

mål om CO₂-neutrale investeringer, er det derimod helt afgørende, at selskaberne, vi investerer i, også reducerer deres udledninger. Ellers bliver investeringsmulighederne for få, når vi også i fremtiden skal sikre et godt afkast til vores medlemmer.

Derfor fortsætter vi det aktive ejerskab, hvor vi som medlem af investornetværket Climate Action 100+ lægger pres på verdens største CO₂-udledere for at få dem til at nedbringe deres udledninger i tråd med Paris-aftalen. At det aktive ejerskab nytter, viser resultaterne fra selskabernes generalforsamlinger i 2021. Her fik vi sammen med andre aktionærer bl.a. stemt forslag igennem, som tvinger flere selskaber til at ændre kurs på klimaområdet. Resultaterne er nærmere beskrevet i rapportens kapitel 3.

Flere data og flere grønne investeringer

Bæredygtighed bliver et stadigt vigtigere indsatsområde i Lægernes Pension. En stor udfordring i arbejdet med at integrere bæredygtighed i vores arbejde er manglen på og kvaliteten af data.

Fx findes der i dag alene data og metoder til at beregne CO₂-aftrykket for 39 pct. af vores investeringer. En stor

del af disse data er derudover behæftet med usikkerhed eller dækker alene en mindre andel af investeringerne i en bestemt aktivklasse. Blandt andet findes der kun tilstrækkelige data for 60 pct. af investeringerne i virksomhedsobligationer.

Det giver naturligvis udfordringer, når der over de kommende år skal gøres status for, om vi nedbringer CO₂-aftrykket og dermed opfylder klimamålsætningen. Alligevel må manglende eller ufuldstændige data ikke stå i vejen for klimatiltag, da selv utilstrækkelige data kan gøre os klogere på, hvordan vores investeringer påvirker klimaet – selvom vi er klar over, at det ikke giver os det fulde billede. Derfor anvender vi de data, vi har, og arbejder for flere og bedre data i fremtiden.

Grønne investeringer er et andet område, hvor der er behov for flere og bedre data. De grønne investeringer udgjorde 11 mia. kr. ved udgangen af 2021. Det svarer til knap 10 pct. af investeringerne og er dermed det højeste niveau, siden vi begyndte at opføre grønne investeringer. En del af forklaringen på stigningen er, at vi har fået adgang til flere data om vores investeringer. Derudover har vi og andre investorer i lang tid efterspurgt en fælles definition af grønne investeringer, så vi reelt kan måle, hvad der er grønt.

Fra EU bliver der i disse år udrullet ny og omfattende bæredygtighedslovgivning, som omfatter både europæiske investorer og selskaber. Et centralt element i de nye regler er et EU-klassifikationssystem – den såkaldte taksonomi – som detaljeret beskriver, hvilke aktiviteter der er ”miljø-mæssigt bæredygtige”. Når vi investerer i disse aktiviteter, vil det svare til en grøn investering. De nye regler er ikke endelige, men vi har efter bedste evne forsøgt at anvende dem i årets opgørelse af grønne investeringer.

Pensionssektoren offentliggjorde i 2019 en målsætning om at øge de grønne investeringer med 350 mia. kr. frem mod 2030. Lægernes Pension støtter op om målsætningen. Med de nye EU-regler undervejs er der nu et grundlag for at fastsætte en grøn investeringsmålsætning for vores investeringer. Derfor har vi sat os som mål at øge

de grønne investeringer med 50 pct., så de udgør 15 pct. af porteføljen i 2030. Det kræver knap 8,5 mia. kr. i nye grønne investeringer over de næste otte år, når der tages højde for, at porteføljen samtidig ventes at stige i værdi som følge af flere pensionsindbetalinger og løbende afkast.

De grønne investeringer og vores nye målsætning er nærmere beskrevet i kapitel 4 her i rapporten. Vi ønsker at være transparente om, hvad vi tæller med som grønt, og har beskrevet det uddybende sidst i rapporten.

Ny EU-regulering skærper krav til bæredygtighedsinformation

EU lancerede i 2018 en handlingsplan for bæredygtig finansiering, som betyder, at europæiske investorer og selskaber over de kommende år bliver omfattet af nye regler for, hvordan de oplyser om bæredygtigheden af deres aktiviteter. For os har det særligt betydning for, hvordan vi oplyser om bæredygtigheden i pensions- og investeringsprodukterne, som skal følge skabeloner og standarder fastsat i den nye lovgivning. En del af de nye standarder er EU's klassifikationssystem for bæredygtighed – den såkaldte taksonomi.

Det samlede regelsæt er endnu ikke på plads, men vi får løbende mere vished om indholdet. Da der er tale om meget detaljeret lovgivning på et nyt område, har vi brug for at kende de endelige detaljer i lovgivning, før vi kan implementere den.

Den nye lovgivning giver mulighed for foreløbigt at undlade at kategorisere investerings- og pensionsprodukter som helt eller delvist bæredygtige¹. Det har vi derfor valgt at gøre ud fra en konservativ tilgang, indtil loven er endelig. I stedet har vi taget en række initiativer på investeringsområdet i 2021, som hjælper implementeringen på

Manglende eller ufuldstændige data må ikke stå i vejen for klimatiltag, da selv utilstrækkelige data kan gøre os klogere på, hvordan klima påvirker vores investeringer.

vej. Det gælder bl.a. de nye målsætninger på klimaområdet og tiltag, som bidrager til at realisere dem, samt indsamling af bæredygtighedsdata om vores investeringer.

Den ufuldstændige lovgivning betyder også, at udbudte pensions- og investeringsprodukter endnu ikke formelt tager hensyn til EU-kriterierne for bæredygtige aktiviteter. Følgende gør sig derfor gældende for produkterne: *De investeringer, der ligger til grund for dette finansielle produkt, tager ikke højde for EU-kriterierne for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.*

Det er ikke kun EU-kriterierne for bæredygtighed, som ikke ligger fast endnu. Det samme gælder de øvrige oplysningskrav i lovgivningen. Når vi kender det endelige regelsæt, er udgangspunktet, at alle vores produkter kategoriseres som delvist bæredygtige, dvs. såkaldte artikel 8-produkter. De nye kategoriseringer indfaser vi gradvist i 2022. Medlemmer og kunder kan herefter se frem til at modtage en lang række bæredygtighedsoplysninger i henhold til EU-taksonomien om investeringer i fossil energi og CO₂-udledninger fra investeringerne. Det nye regelsæt forventes at falde endeligt på plads i 2022 og træde i kraft i 2023.

¹ Med undtagelse af LI Aktier Globale Klimatransition under Lægernes Invest, som er kategoriseret efter artikel 8 i disclosure-forordningen. LI Aktier Globale Klimatransition udgjorde 1,9% af pensionskassens samlede portefølje ultimo 2021.

	Enhed	2021
CO₂-udledninger i virksomheden		
CO ₂ -scope 1	tons	15,6
CO₂-scope 2		
CO ₂ -scope 2 (Location-based method)	tons	64,2
CO ₂ -scope 2 (Market-based method)	tons	96,4
CO₂-scope 3		
C1: Indkøb*	tons	710,8
C5: Affald	tons	0,3
C6: Forretningsrelaterede rejser	tons	6,9
C15: Investeringer*	tons	274.087,2
CO ₂ -scope 3, i alt	tons	274.805,2
Bæredygtighed i investeringer		
CO ₂ -aftryk fra investeringsaktiver**	tons/mio. kr.	6,2
- Børsnoterede aktier	tons/mio. kr.	5,0
- Børsnoterede virksomhedsobligationer	tons/mio. kr.	19,4
- Danske ejendomme	tons/mio. kr.	0,2
Investeringer, der lever op til EU's bæredygtighedskriterier***	%	9,8
Ejendomme der lever op til EU's bæredygtighedskriterier		
- Eksisterende byggeri	%	20,0
- Nybyggeri (frem til ibrugtagning)	%	-
Bæredygtighedscertificerede ejendomme****		
- Eksisterende byggeri	%	28,0
- Nybyggeri (frem til ibrugtagning)	%	11,0
Bæredygtighed i virksomheden		
Energiforbrug	GJ	2.941,8
- Vedvarende energiandel (indkøbt)	%	24,6
- Vedvarende energiandel (egenproduceret)	%	0,0
Øvrigt		
- Kørsel i 0-emissionsbiler	%	0,0
- Kørsel i lav-emissionsbiler	%	15,7
- Papirforbrug	tons	5,7
Aktivt engagement i klimaforbedringer		
Politikker		
Aktivt ejerskab	-	-
Tilslutning til Paris-aftalen	-	-
Dialoger ifm. aktivt ejerskab		
- Dialoger om klimaforandringer	stk.	3
- Dialoger i alt	stk.	54
*Opdeling på kilder for CO ₂ -udledning opgjort i Note 1.		
**Nøgletal omfatter 39% af virksomhedens samlede investeringer pr. 31.12.2021.		
***Opgjort for aktivklasserne børsnoterede aktier, børsnoterede obligationer, infrastruktur og ejendomme. Opgørelsen er baseret på estimater udarbejdet efter et "best effort"-princip pba. tilgængelige data og information fra forvaltere. Korrigeret for investeringstilsagn udgør investeringerne 6,9% ultimo 2021.		
****Opdeling på certificeringsniveauer er opgjort i Note 2.		

Note 1 - CO₂-Scope 3

	Enhed	2021
C1: Indkøb	tons	710,8
- It-aktiviteter	tons	705,6
- Papir	tons	5,2
C15: Investeringer	tons	274.087,2
- Børsnoterede aktier	tons	155.609,2
- Børsnoterede virksomhedsobligationer	tons	117.008,8
- Danske ejendomme	tons	1.469,2

Note 2 - Bæredygtighedscertificerede ejendomme

	Enhed*	Eksisterende byggeri 2021	Nybyggeri (frem til ibrugtagning) 2021
BREEAM**			
- Outstanding	%		
- Excellent	%	0,1	
- Very Good	%	2,1	3,0
- Good	%		1,7
- Pass	%	0,1	
DGNB**			
- Platinum	%	0,3	
- Gold	%	0,6	2,7
- Silver	%	0,3	
- Bronze	%		
LEED**			
- Platinum	%	1,5	
- Gold	%	7,5	0,1
- Silver	%	3,3	1,1
- Certified	%	0,6	
Øvrige certificeringsstandarder	%	11,1	
Ej certificerede ejendomme***	%	72,3	91,3
I alt	%	100,0	100,0

*Opgørelsen er baseret på andele af ejede kvadratmeter i forhold til det samlede antal ejede kvadratmeter i investeringsporteføljen.

** Refererer til de tre af de mest anvendte internationale standarder for bæredygtigt byggeri.

***Kategorien omfatter både ikke-certificerede ejendomme samt ejendomme, hvor certificeringen er i proces, eller hvor data ikke foreligger.

CO₂-målsætning

Lægernes Pension sætter klimamål for investeringer

Nyt mål reducerer investeringernes klimaaftryk med op til 55 pct. i 2025.

Ved generalforsamlingen i april 2021 vedtog et stort flertal forslag om, at Lægernes Pension skal sætte et reduktionsmål for investeringernes klimaaftryk. Lægernes Pension har derfor tilsluttet sig FN's Net-Zero Asset Owner Alliance, hvor 67 danske og internationale investorer har forpligtet sig til og samarbejder om at sikre, at deres investeringer er CO₂-neutrale senest i 2050 og dermed understøtter Paris-aftalens mål om maksimalt 1,5 graders global opvarmning.

Som del af medlemskabet har Lægernes Pension sat reduktionsmål for investeringer i aktier, virksomhedsobligationer, og danske ejendomme, svarende til 39 pct. af de samlede investeringer ultimo 2021. Reduktionsmålene betyder, at klimaaftryk for de tre dele af porteføljen ved udgangen af 2024 skal reduceres med hhv. 25 pct., 30 pct. og 55 pct. sammenlignet med niveauet ved udgangen af 2019.

Retningslinjer sikrer gennemsigthed om vejen til CO₂-neutralitet

Et centralt element i samarbejdet er et sæt retningslinjer for fastsættelse af reduktionsmål i tråd med løftet om CO₂-neutrale investeringer ved udgangen af 2021. Retningslinjerne er baseret på den nyeste viden fra FN's klimapanel og er udviklet i samarbejde med en række internationale organisationer, bl.a. Verdensnaturfonden WWF.

For at være en del af samarbejdet skal investorer have 5-årige reduktionsmål for deres investeringer og årligt rapportere på målet. Det første mål gælder for perioden 2019-2024, som der gøres status over i 2025. I første omgang skal der sættes mål for aktier, virksomhedsobligationer og ejendomsinvesteringer, men målene udvides til at omfatte øvrige investeringer, når data om CO₂-udledninger er tilstrækkelige. I 2022 skal der sættes mål for investeringer i infrastruktur.

Klimaaftrykket skal reduceres med 25% for aktier, 30% for virksomhedsobligationer og 55% for danske ejendomme inden 2025.

To veje til at nå i mål

Der er to veje til at reducere investeringernes klimaaftryk og dermed opnå reduktionsmålene. En vej er, at de selskaber og ejendomme, vi investerer i, selv reducerer deres udledninger. For investeringerne i danske ejendomme vil den øgede brug af grøn energi i Danmark bidrage til at opfylde målet, uden at det kræver større tilpasninger af vores investeringer. Derfor er der også skrappe reduktionskrav til ejendomsinvesteringerne. Der vil dog fortsat være fokus på at energieffektivisere ejendommene for at mindske energiforbruget og dermed ejendommens CO₂-udledninger.

En anden vej er at justere investeringspolitikken, så investeringer i CO₂-intensive sektorer og selskaber reduceres eller helt fravælges. For aktier og virksomhedsobligationer har vi allerede foretaget flere ændringer i investeringspolitikken. Det gælder særligt omlægning af de benchmarks, som vi anvender i styringen af vores forvaltere. Fra 2022 og frem er alle forvaltere af aktier og virksomhedsobligationer omfattet af benchmarks, hvor klimahensyn indgår. Det vil føre til, at der investeres mindre i CO₂-intensive sektorer som energisektoren, og at klimaaftrykket reduceres i tråd med vores målsætning. Derudover har vi i 2021 skærpet kriterierne, så et selskab involveret i udvinding af kul og olie fra tjæresand bliver ekskluderet, hvis det udgør over 5 pct. af omsætningen.

Der bliver brug for hjælp

På den lange bane er det som nævnt kun muligt at opnå CO₂-neutrale investeringer ved, at selskaber reducerer deres udledninger. Alternativt bliver der for få investeringsmuligheder til at skabe det afkast, som skal finansiere medlemmernes pensioner. Ingen investorer kan opnå CO₂-neutrale investeringer i en verden, hvor CO₂-udledninger fortsætter med at stige. Verdens CO₂-udledninger skønnes at være steget hvert år frem til 2020, hvor coronakrisen satte verden i stå og for første gang fik udledningerne til at falde.

Samarbejdet i Net Zero Asset Owner Alliance bygger derfor på et ”noget for noget”-princip, som betyder, at investorer kun kan leve op til målet om CO₂-neutrale investeringer, hvis verden bevæger sig i samme retning og reducerer CO₂-udledningerne i tråd med Paris-aftalen. I dag har 136 lande, som står for knap 90 pct. af verdens CO₂-udledninger, forpligtet sig til at opnå klimaneutralitet og dermed begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader ved udgangen af århundredet. Ifølge FN’s klimapanel seneste rapport rækker de gældende klimaplaner dog kun til at begrænse temperaturstigningerne til 2,7 grader. Der skal derfor mere handling til for at indfri klimaløfterne. Her er aktivt ejerskab fortsat et centralt redskab på den videre vej mod CO₂-neutrale investeringer.

Reduktionsmålsætninger for investeringer

Aktivklasse	Mål	Basisår 2019	Målsætning 2024
Børsnoterede aktier	CO ₂ pr. mio.kr. investeret	5,95 tons	-25%
Børsnoterede virksomhedsobligationer	CO ₂ pr. mio.kr. investeret	18,90 tons	-30%
Ejendomme	CO ₂ pr. ejet kvadratmeter	9 kg	-55%

Hvad er investeringernes klimaaftryk, og hvordan måler vi det?

Klimaaftrykket er kort fortalt de CO₂-udledninger, som Lægernes Pension ejer via investeringerne.

Når Lægernes Pension investerer, får vi ejerskab i en andel af selskabers kapitalgrundlag, som finansierer selskabernes aktiviteter. Selskaber finansierer sig typisk ved en blanding af egenkapital i form af aktier og gæld i form af obligationer.

Alle selskaber udleder CO₂. Investeringens klimaaftryk er den del af CO₂-udledningerne, som Lægernes Pension finansierer med investeringen. Ejer Lægernes Pension eksempelvis 10 pct. af et selskab, udgør klimaaftrykket fra investeringen en tilsvarende andel af selskabets CO₂-udledninger. Klimaaftrykket for porteføljen vil være summen af finansierede udledninger i de selskaber, som indgår i porteføljen. Metoden tager ikke højde for, at vi over tid kan flytte investeringer på tværs af porteføljen, fx ved at øge andelen i aktier på bekostning af virksomhedsobligationer. Det vil isoleret øge udledningerne fra aktieinvesteringer-

ne og reducere udledningerne fra investeringerne i virksomhedsobligationer. Derfor måler vi også klimaaftrykket som CO₂-udledninger pr. million kr. investeret. Det betyder, at et lavere klimaaftryk ikke blot er et resultat af færre investeringer, men afspejler reelle reduktioner.

Selskabers CO₂-udledninger inddeles i tre kategorier eller såkaldte scopes. Det gælder direkte udledninger (scope 1), indirekte udledninger fra indkøbt energi (scope 2) og øvrige indirekte udledninger (scope 3).

Ideelt skal alle tre kategorier tælles med for at få et fuldt billede af klimaaftrykket. I dag findes der dog ikke data af tilstrækkelig kvalitet eller omfang til, at scope 3-udledningerne kan tælles med.

Vores målsætning omfatter derfor i første omgang alene udledningerne i de to første kategorier, men vi arbejder ligesom andre investorer på at inkludere scope 3-udledninger, så vi får et samlet billede af investeringernes klimaaftryk.

Aktivt ejerskab

Klima er rykket op på generalforsamlingernes dagsorden

Klima er et stort tema på generalforsamlinger og tvinger flere selskaber til at ændre kurs.

Selskabers generalforsamlinger kunne tidligere være en støvet affære præget af procedurer og formalia. De senere år er generalforsamlingerne i stigende grad blevet en kampplads for selskabers bæredygtighedsstrategi. Det gælder særligt i klimaspørgsmål, hvor aktionærforslag eller modstand mod bestyrelsesforslag har vist sig at være et effektivt redskab til at skabe opmærksomhed om behovet for at accelerere den grønne omstilling i mange selskaber.

2021 understregede, at klima er rykket ind på generalforsamlingernes dagsorden. I 2021 stemte vi for en række forslag om større åbenhed i selskabers lobbyarbejde på klimaområdet, som med et stort flertal blev vedtaget trods modstand fra bestyrelserne.

Lægernes Pension stemte i 3.900 selskaber

Lægernes Pension stemte ved godt 3.900 generalforsamlinger og på knap 42.000 forslag i 2021. Det svarer til, at vi deltog på 99 pct. af generalforsamlingerne og stemte på 97 pct. af forslagene.

Vi stemmer oftest i tråd med anbefalinger fra selskabets bestyrelse. Det skete ved knap 90 pct. af forslagene i 2021. Det er bl.a. et udtryk for, at en del af afstemningspunkterne på generalforsamlingerne er bestemt ved lov og oftest har karakter af formalia, som fx valg af revisor og godkendelse af årsregnskabet. For de resterende 10 pct. af forslagene stemte vi imod bestyrelsen. Det gælder især bestyrelsesforslag, som omhandler ledelsens aflønning, og aktionærforslag, som gælder selskabets strategi på bæredygtighedsområdet.

Aktionærer presser selskaber til klimahandling

Særligt klima præger bæredygtighedsdagsordenen på generalforsamlinger. Lægernes Pension stemte på i alt 76 klimarelaterede forslag i 2021. På knap halvdelen af forslagene stemte vi imod bestyrelsens anbefaling.

Det store fokus betyder, at flere og flere selskaber bliver presset til at ændre kurs på klimaområdet. Bestyrelserne i flere af de store amerikanske energiselskaber blev nedstemt af aktionærerne, som ønsker en ny og ambitiøs tilgang til energiselskabers omstilling væk fra olie og gas. Tydeligst kom det til udtryk i ExxonMobil, som tidligere var verdens mest værdifulde selskab. Her stemte et flertal mod bestyrelsens anbefaling og valgte tre kandidater til bestyrelsen, som gik til valg på en ny grøn strategi. ExxonMobil har siden 2019 været på Lægernes Pensions eksklusionsliste netop for at være meget fodslæbende på klimaområdet.

Et tema ved generalforsamlingerne i 2021 var selskabers lobbyarbejde på klimaområdet. Det gælder både deres egen lobbyindsats, men også hvordan selskaberne forholder sig til det lobbyarbejde, som udføres via deres brancheorganisationer.

Med støtte fra Lægernes Pension blev tre amerikanske selskaber i 2021 tvunget til øget åbenhed om, hvordan de søger at påvirke lovgivere i klimaspørgsmål. I alle tilfælde var der flertal for forslagene, som gik imod bestyrelsens anbefaling. I seks andre selskaber fremsatte aktionærer tilsvarende forslag, som efterfølgende blev accepteret af selskaberne uden at komme til afstemning.

Resultaterne afspejler investorernes stigende fokus på, at selskaber taler med én stemme i klimaspørgsmål. Det betyder, at selskaberne ikke blot skal tage ansvar for deres eget klimaaftryk, men også sørge for at deres politiske interessevaretagelse ikke modarbejder nødvendig lovgivning for at nå Paris-aftalens mål.

Klimaplaner til afstemning

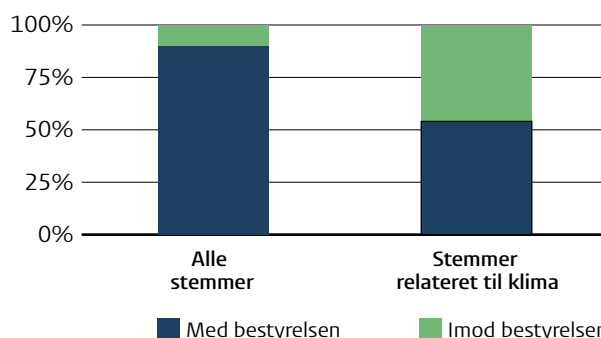
2021 blev også året, hvor en række selskaber for første gang fremlagde deres klimaplaner til afstemning på generalforsamlinger. Vi tog stilling til 22 klimaplaner og stemte for hovedparten, bl.a. ved generalforsamlingerne i de to store europæiske energiselskaber Shell og Total. I begge tilfælde bakkede et stort flertal af aktionærerne op om planerne, bl.a. efter at selskaberne har gjort fremskridt i forlængelse af flerårige dialoger med investornetværket Climate Action 100+, som Lægernes Pension er en del af.

Både Shell og Total har lanceret målsætninger om at blive CO₂-neutrale i 2050. Selskabernes klimaplaner er et første skridt til at nå målsætningerne. Men de er fortsat ikke i mål. Vores stemme for selskabernes klimaplaner er derfor en anerkendelse af de fremskridt, de har gjort, men afspejler samtidig en klar forventning om, at begge selskaber hæver ambitionerne.

Som en del af Climate Action 100+ lægger vi derfor fortsat pres på selskaberne, så ambitionerne skærpes, når kommende klimaplaner skal til afstemning. Vi ønsker bl.a., at Shell fastsætter absolutte CO₂-reduktionsmål, så selskabet kan blive målt på, at deres udledninger falder og ikke blot reduceres relativt til deres samlede forretningsaktiviteter. På Shells generalforsamling bakkede vi derfor også op om et forslag, som pålægger selskabet at inkludere det mål i klimaplanen.

I to af verdens største mineselskaber, Glencore og BHP, stemte vi imod selskabernes klimaplaner, som dog fik opbakning fra et stort flertal af aktionærerne. I Glencores tilfælde mangler planen kortsigtede mål til at guide indsatsen over de kommende år, mens BHP ikke har fremlagt mål eller troværdige planer for, hvordan de vil nedbringe udledninger fra produktion og salg af fossile energiprodukter. Begge selskabers klimamål har desuden ikke været underlagt en ekstern vurdering af, om de lever op til Paris-aftalens krav.

Afgivne stemmer

Vi forventer, at investorerne i stigende grad vil kræve, at selskaberne fremlægger deres klimaplaner til generalforsamlingerne, så aktionærene får lejlighed til at give deres holdning til kende og presse selskaberne til at øge ambitionerne.

Menneskerettigheder på dagsordenen

Vores bæredygtighedspolitik betyder, at vi fravælger investeringer i selskaber og lande, som vedvarende ikke overholder eller ikke aktivt tilstræber at overholde grundlæggende menneskerettigheder. Oplever vi, at selskaber er involveret i kontroverser om menneskerettigheder, går vi som udgangspunkt i dialog med selskaberne om at forbedre forholdene. Hvis det gælder særligt grove forhold, og selskabet ikke ønsker dialog, skrider vi til eksklusion og frasalg. Lægernes Pensions fulde politik for bæredygtighed og aktivt ejerskab kan findes på www.lpd.dk/ri.

I 2021 ekskluderede vi en række selskaber som følge af nye EU-sanktioner mod Myanmar. I begyndelsen af året havde militæret i Myanmar gennemført et kup, der væltede den demokratisk valgte regering og dermed tilsidesatte resultatet af valget kort forinden. Som reaktion på militærkuppet og overtrædelser af menneskerettighederne vedtog EU en række nye sanktioner mod Myanmar, der specifikt er rettet mod selskaber som ejes og kontrolleres af militæret. Det førte til, at vi i foråret ekskluderede seks selskaber med tilknytning til Myanmars militær.

Menneskerettigheder bliver fra 2022 yderligere integreret i investeringsprocessen via de benchmarks, vi bruger til at måle og styre de børsnoterede forvalteres investeringer i

aktier, virksomhedsobligationer og visse statsobligationer. De nye benchmarks ekskluderer blandt andet selskaber involveret i alvorlige brud på menneskerettigheder og andre internationale normer. Det vil få betydning for investeringer i selskaber, som ikke har effektive foranstaltninger til at imødegå involvering i brud på menneskerettigheder.

Frasalg af russiske investeringer

Rusland iværksatte den 24. februar 2022 et angreb på Ukraine. Op til invasionen traf vi beslutning om at frasælge alle russiske investeringer. Russiske statsobligationer udgjorde hovedparten af investeringerne, som også omfattede aktie- og obligationsinvesteringer i russiske selskaber og investeringer i den russiske valuta rublen. De russiske investeringer udgjorde i alt 1,04 mia. kr. ved udgangen af 2021 svarende til 0,9 pct. af porteføljen.

Hovedparten af investeringerne blev solgt umiddelbart før invasionen. Tilingen af frasalget betød, at Lægernes Pension begrænsede sit tab på de russiske investeringer til 12 pct. siden årets start. Resultatet skal ses i forhold til de voldsomme kursfald på russiske investeringsaktiver efter de omfattende internationale sanktioner mod landet.

Lægernes Pension havde midt i marts 2022 enkelte tilbageværende investeringer i russiske selskaber, som ikke blev frasalgt, inden handlen blev suspenderet på den russiske børs.

Vores aktive ejerskab

Lægernes Pension udøver aktivt ejerskab på to måder. Vi bruger vores rettigheder som aktionærer på selskabers generalforsamlinger, og vi går i dialog med selskaber om at udvikle eller forbedre bæredygtighedsforhold. Lægernes Pension investerer i et meget stort antal selskaber på tværs af lande. Derfor samarbejder vi med eksterne rådgivere og ligesindede investorer, når vi udøver aktivt ejerskab.

Vi går i dialog via samarbejdspartneren ISS-ESG, som repræsenterer en række investorer. På klimaområdet er vi en del af det internationale investornetværk Climate Action 100+, der udøver aktivt ejerskab over for verdens største udledere af CO₂.

Vi stemmer via samarbejdspartneren Institutional Shareholder Services (ISS), som sørger for den praktiske stemmeafgivning og kommer med anbefalinger til vores stemmeafgivning. Vores stemmepolitik betyder, at vi støtter rimelige og velbegrundede forslag, som har til hensigt at styrke selskabers arbejde med og rapportering om bæredygtighed. For klimarelaterede forslag ønsker vi desuden at være på linje med udviklingerne i selskabsdialoger, som gennemføres i regi af Climate Action 100+. Vi ønsker desuden, at forslag skal respektere ansvars- og arbejdsfordelingen mellem generalforsamlingen og bestyrelse.

Stemmeafgivningen kan findes på hjemmesiden www.lpb.dk og opdateres løbende.

Klimalobbyisme går ikke længere under radaren i stort flyselskab

Med støtte fra Lægernes Pension blev et af verdens største flyselskaber, Delta Airlines, tvunget til at redegøre for deres lobbyarbejde på klimaområdet på generalforsamling i 2021. Her blev der fremsat et aktionærforslag, som pålægger flyselskabet at redegøre for, hvordan deres lobbyarbejde både direkte og via brancheorganisationer er i overensstemmelse med Paris-aftalens klimamål. Et flertal af aktionærerne stemte for forslaget og trodsede dermed bestyrelsen, som modsatte sig den øgede åbenhed.

Det betyder, at selskabet inden næste års generalforsamling skal fremlægge en rapport om, hvordan deres lobbyaktiviteter er i tråd med selskabets støtte til Paris-aftalen.

Delta Airlines er et af de selskaber med det højeste klimaaftryk i Lægernes Pensions aktieportefølje. Selskabet lancerede i forlængelse af generalforsamlingen en ny klimaplan, som skal bidrage til at nå selskabets målsætning om at blive CO₂-neutral i 2050.

Grønne investeringer

Grønt rekordår og nye grønne mål

Grøn investeringsmålsætning på 15 pct. i 2030 sætter kursen mod flere grønne investeringer.

De grønne investeringer voksede i 2021 til 11 mia. kr.² i Lægernes Pension. Det svarer til, at 1 ud af 10 kroner bliver investeret grønt.

Udviklingen er hjulpet på vej af flere og bedre data, nye EU-regler for, hvornår en investering kan tælles med som grøn og en række nye tiltag i investeringspolitikken.

Vi har i dag et bedre grundlag for at måle vores grønne investeringer og dermed også bedre mulighed for at fastsætte mål. Målet er, at grønne investeringer skal udgøre 15 pct. af investeringerne i 2030. Det er 50 pct. mere over de næste otte år, svarende til ca. 8,5 mia. kr.

Den grønne målsætning spejler reduktionsmålet for CO₂. Grønne investeringer er investeringer i de løsninger, som skal hjælpe verden med at nå Paris-aftalens mål. Det er derfor også de løsninger, som skal bidrage til, at Lægernes Pension når målet om CO₂-neutrale investeringer i 2050.

Grønt rekordår

2021 blev et rekordår for grønne investeringer i Lægernes Pension. I slutningen af året udgjorde de 11 mia. kr. eller 9,8 pct. af porteføljen inklusive investeringstilsagn, dvs. hvor vi har indgået en aftale, men endnu ikke har foretaget investeringen. Uden tilsagnene var der investeret grønt for 7,8 mia. kr. svarende 6,9 pct. af de samlede investeringer.

² inklusiv investeringstilsagn

Rekorden skyldes flere ting. Først og fremmest har vi fået et bedre grundlag for at opføre de grønne investeringer. Det skyldes særligt, at vi har kunnet forholde os til konturnerne af et nyt EU-klassifikationssystem, som fastsætter kriterierne for, hvornår en investering er grøn. Det har givet os mulighed for at indsamle nye data om investeringer, bl.a. ejendomsinvesteringer, og anvende foreløbige skøn for grønne investeringer i vores aktieportefølje.

Nye investeringstiltag har også bidraget til stigningen. Vi har i 2021 implementeret et nyt benchmark i børsnoterede aktieinvesteringer, der følger nye standarder fra EU

for klimabenchmarks, og som giver flere investeringer i selskaber med grønne produkter. Vi lancerede desuden en ny aktieafdeling målrettet grønne investeringer i tråd med de nye EU-regler³. Derudover investerede vi knap 180 mio. kr. i et amerikansk selskab, som udvikler solenergi, i den unoterede del af porteføljen.

Hvad er en grøn investering?

Indtil nu har der manglet en fælles målestok for og definition af, hvornår en investering kan siges at være grøn. Vi og andre investorer har derfor måttet bruge forskellige definitioner og metoder for at finde frem til de investeringer, som kunne betragtes som grønne. Det har naturlige begrænsninger, når en bred portefølje bestående af flere tusinde investeringer skal kategoriseres. Samtidig er der risiko for "greenwashing", hvor en investering eller investor fremstår mere grøn, end den reelt er.

EU har derfor sat sig i spidsen for at udvikle et fælles regelsæt for bæredygtighed, en såkaldt taksonomi for bæredygtige aktiviteter. Regelsættet skal anvendes af selskaber og investorer i EU og bliver dermed omdrejningspunktet for den private sektors arbejde med bæredygtighed i fremtiden.

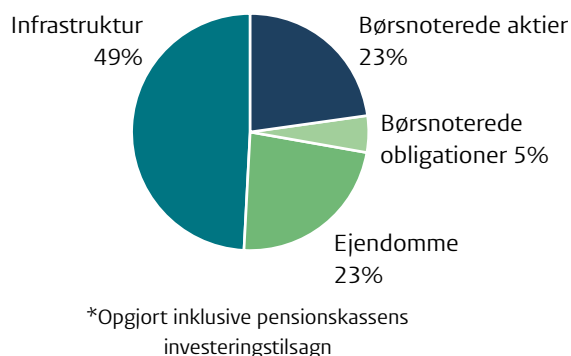
De nye regler skal præcist definere, hvilke aktiviteter der kan betragtes som grønne eller "miljømæssigt bæredygtige", som det hedder i lovgivningen. EU-taksonomien bliver derfor fremadrettet det opslagsværk, som vi skal anvende, når vi måler, om investeringer er grønne.

Opslagsværket omfatter i første omgang seks klima- og miljømål med tilhørende aktiviteter og bæredygtighedskriterier. Senere udvikles et lignende opslagsværk for social bæredygtighed og selskabsledelse, som tilsammen bliver et bæredygtighedskatalog.

De første dele blev endeligt vedtaget i slutningen 2021 og omfatter to klimamål i form af "modvirkning af klimaændringer" og "tilpasning til klimaændringer". Det er aktiviteter, som bidrager til at reducere CO₂-udledninger eller til at håndtere effekten af klimaforandringer. De to mål omfatter mere end 100 aktiviteter fordelt over 14 sektorer.

³ LI Aktier Globale Klimatransition under Lægernes Invest.

Fordeling af grønne investeringer*

En del af rationale bag taksonomien er at kanalisere investeringer til grønne aktiviteter og understøtte den grønne omstilling. Taksonomien har derfor fokus på aktiviteter og ikke på selskaber. Selskaber befinder sig ofte på forskellige stadier i deres omstilling og kan have aktiviteter, der er omfattet af taksonomien. Taksonomien er derfor relevant for et bredt udsnit af selskaber, som kan have grønne aktiviteter i varierende grad. Det giver mulighed for at kanalisere mest muligt ind i grønne investeringer og samtidig understøtte selskaberne i deres grønne omstilling.

Hvis grønne investeringer alene begrænses til at investere i selskaber, hvis forretning kun består af grønne aktiviteter, bliver investeringsmulighederne stærkt begrænsede. Ifølge vores data vil der alene være 28 selskaber i verden, som kan tælles med som grønne. Til sammenligning er der mere end 9.100 selskaber, når vi kigger på det bredeste globale aktieindeks. Med andre ord er det vanskeligt at realisere en grøn investeringsmålsætning, udbyde grønne investeringsprodukter og investere i den grønne omstilling, når færre end 30 selskaber lever op til kriterierne for at være grøn på selskabsniveau.

50 pct. flere grønne investeringer i 2030

Vi har siden 2016 arbejdet med klima i vores investeringer. En del af arbejdet har været fokuseret på grønne investeringer. Siden 2019 har Lægernes Pension bidraget til den danske pensionssektors målsætning om at for-

Øge de grønne investeringer med 350 mia. kr. frem mod 2030. Seneste status i 2021 viser, at sektoren har øget de grønne investeringer med knap 250 mia. kr. og dermed er godt på vej til at realisere målsætningen.

Fraværet af data og fælles standarder har betydet, at vi har været tilbageholdende med at sætte målsætninger for grønne investeringer, da grundlaget har været for usikkert og en målsætning derfor behæftet med for mange forbehold.

Med EU-taksonomien bliver der bedre grundlag for at måle grønne investeringer, ligesom vi bliver forpligtet til at rapportere på omfanget af vores investeringer, som efterlever taksonomien. Derfor har vi sat et nyt mål for grønne investeringer, som vi efter bedste evne vil opføre efter taksonomiens regler. Med målsætningen arbejder vi for, at 15 pct. af investeringsaktiverne i 2030 er grønne. Det svarer til en vækst på ca. 50 pct., når der tages højde for den skønnede værdi af porteføljen i 2030. Målsætningen betyder, at de grønne investeringer skal udgøre knap 19,5 mia. kr. i 2030 med de nuværende skøn for porteføljens udvikling. Det svarer til en stigning på knap 8,5 mia. kr. sammenlignet med niveauet i dag.

Ujævn vej til flere grønne investeringer

Selvom EU-taksonomien og bedre data er et godt udgangspunkt for målsætningen, er der stadig udfordringer, når vi skal sætte en målsætning, måle på den og ikke mindst opnå den.

For det første er det vanskeligt at skønne over omfanget af grønne investeringsmuligheder om otte år. Derfor ved vi reelt ikke, hvor meget der skal til for at opnå målsætningen. Det Internationale Energiagentur offentliggjorde i 2021 en rapport med estimater for, hvad der kræves for at nå Paris-aftalens mål. Rapporten peger bl.a. på, at andelen af grøn energi skal mere end fordobles i 2030 sammenlignet med 2020, og at salget af elbiler skal øges fra mindre end 5 pct. i 2020 til 60 pct. i 2030. Der bliver med andre ord stort behov for at opskalere grønne teknologier. Det vil betyde, at der kommer mange flere grønne investeringer i porteføljen af sig selv.

Det kræver dog, at verdens lande lever op til deres klimamål og støtter op om udbredelsen af grønne teknologier. Både kendte og nye teknologier. Derfor følger den grønne målsætning samme noget for noget-princip som CO₂-målsætningen. Vi kan kun leve op til målsætningen, hvis verden bevæger sig i samme grønne retning. Ellers indskrænkes investeringsmulighederne til skade for afkastet og dermed evnen til at sikre medlemmernes pensioner.

Målsætningen er desuden fastsat som en andel af de samlede investeringers værdi i 2030. Det er et skøn, som er behæftet med usikkerheder i form af forventninger om fremtidige afkast og udviklinger i medlemmernes ind- og udbetalinger. Når målsætningen sættes relativt til de samlede investeringer, betyder det også, at afkastet fra grønne investeringer får betydning for, om målsætningen kan realiseres.

Målet er, at 15% af investeringerne skal være grønne i 2030.

Hvis de grønne investeringer klarer sig bedre end resten af porteføljen, kan vi i teorien opfylde den grønne målsætning uden at foretage nye grønne investeringer. Omvendt er nye grønne investeringer heller ikke en garanti for, at målsætningen opfyldes, da et lavere grønt afkast kan betyde, at andelen af grønne investeringer udvandes

over tid. Vi kommer derfor til at følge udviklingen i de grønne investeringer tæt og korrigerer målsætningen hen ad vejen. Ligesom vi kommer til at have fuld åbenhed om, hvad vi tæller med i opgørelsen af vores grønne investeringer.

EU-taksonomien: Nyt regelsæt for grønne investeringer

EU's taksonomi er en klassifikation af bæredygtige økonomiske aktiviteter. I Europa bliver det obligatorisk for selskaber og investorer at benytte taksonomien i rapportering om bæredygtighed.

I første omgang er der i december 2021 fastlagt tekniske kriterier for 101 bæredygtige aktiviteter inden for målene "modvirkning af klimaændringer" og "tilpasning til klimaændringer". Klassifikationssystemet udvides senere til at omfatte flere miljø-, sociale- og ledelsesmæssige mål for dermed at udgøre en samlet definition af bæredygtighed.

Lægernes Pensions grønne investeringsmålsætning tager afsæt i taksonomiens seks klima- og miljømål:

1. Modvirkning af klimaændringer
2. Tilpasning til klimaændringer
3. Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Omstilling til en cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening
6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

De endelige kriterier for de resterende fire mål ventes at træde i kraft i 2023. En aktivitet skal leve op til følgende kriterier for at kunne tælle med som "miljømæssigt bæredygtig":

- skal bidrage væsentligt til at nå et eller flere af de seks klima- og miljømål
- må ikke væsentligt skade de seks klima- og miljømål
- skal overholde sociale minimumsgarantier i form af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder.

Investeringer i "miljømæssigt bæredygtige aktiviteter" vil indgå i opgørelsen af grønne investeringer og bliver grundlaget for den grønne investeringsmålsætning.

Grønt eller sort?

Offentligheden har stort fokus på ”sorte” og ”grønne” investeringer. Sandheden er dog, at få investeringer er helt sorte eller helt grønne.

Det er en af grundene til, at EU-taksonomien bygger på aktiviteter. Taksonomien bestemmer altså ikke, om et selskab er grønt eller sort, men om selskabet har grønne aktiviteter. Det er en vigtig skelnen. De aktiviteter, som lever op til taksonomiens kriterier, er derfor grønne uafhængigt af selskabets øvrige forretning.

Taksonomiens aktiviteter omfatter bl.a. energiproduktion fra vedvarende energikilder som vind og sol.

Danske Ørsted er flere gange kåret som verdens mest bæredygtige energiselskab og er førende inden for grøn energi. Selskabet betragtes af mange som et eksempel på et grønt selskab og en grøn investering. Ved udgangen af 2021 havde Lægernes Pension investeret 17 mio. kr. i Ørsted. Vores data viser, at 50 pct. af Ørsteds omsætning er fra aktiviteter omfattet af taksonomien.

Det franske energiselskab, TotalEnergies, betragtes omvendt som et sort selskab pga. deres olie- og gasforretning. Ved årets udgang havde vi investeret knap 9 mio. kr. TotalEnergies. Vores data viser, at knap 6 pct. af deres omsætning er fra aktiviteter omfattet af taksonomien.

Når vi opgør de grønne investeringer efter taksonomien, bestemmer taksonomien, at vi skal regne den andel med, som svarer til selskabets grønne aktiviteter. Med andre ord skal vi tælle halvdelen af investeringen i Ørsted med og knap 6 pct. af investeringen i TotalEnergies med. I opgørelsen af grønne investeringer indgår vores investeringer i de selskaber med i alt 9 mio. kr.

Fem største grønne aktieinvesteringer

Selskab	Værdi af grøn investering (mio. kr.)	Grønne aktiviteter
Tesla	634	Elbiler, solenergi og batterier
Microsoft Corporation	228	Cloudinfrastruktur til at monitorere og nedbringe CO ₂ -udledninger
EDP Renovaveis	84	Grøn energiproduktion
Intel Corporation	64	Mikroprocessorer
Schneider Electric	60	Energioptimeringssystemer og ladestandere til elbiler

An aerial photograph of a city street grid, showing a dense arrangement of buildings and streets. The image is used as a background for the text.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Klimarapporteringen er udarbejdet efter Forsikring & Pensions branchehenstilling lanceret i 2021, som understøtter danske livs- og pensionsvirksomheders samt skadeforsikringsvirksomheders rapportering på bæredygtighedsforhold.

Ved opgørelsen af CO₂-udledninger for børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer anvendes data rekvireret fra MSCI ESG Research samt Bloombergs ESG-database. Ved opgørelsen af CO₂-udledninger for danske ejendomme, samt klimarapporteringens øvrige indikatorer, anvendes data fremsendt af investeringsforvaltere, leverandører og internt registrerede informationer. For relevante målepunkter er opgørelsen desuden foretaget efter FSR - danske revisorer, Nasdaq og Finansforeningens vejledning om ESG-hoved- og nøgletal i årsrapporten af 15. december 2020.

Omregning af CO₂-udledninger fra ejendomsinvesteringer og interne aktiviteter er foretaget på baggrund af officielle emissionsfaktorer oplyst af Energistyrelsen samt det britiske Department for Environment, Food & Rural Affairs. Opgørelsen af CO₂-udledninger er dog underlagt en grad af usikkerhed grundet andelen af mangelfulde og tidsmæssigt forskudte data.

Alle præsenterede CO₂-udledninger er opgjort i CO₂-ækvivalenter (CO₂æ), der anvendes til at omregne forskellige typer af drivhusgasser til den tilsvarende mængde CO₂æ baseret på de enkelte gassers opvarmningspotentiale.

Investeringernes CO₂-udledning og CO₂-aftryk

Omfatter absolutte og relative CO₂-emissioner finansieret gennem pensionskassens investeringer inden for aktivklasserne børsnoterede aktier, børsnoterede virksomhedsobligationer og danske ejendomme. Disse aktivklasser repræsenterer i alt 39 pct. af pensionskassens samlede investeringer, og der medregnes således ikke investeringer i unoterede aktier og obligationer, udenlandske ejendomme, infrastrukturaktiver og øvrige finansielle instrumenter. Opgørelsen er udarbejdet efter Finans Danmark og Forsikring & Pensions CO₂-model for den finansielle sektor af 2. november 2020.

Opgørelsen beror på investeringernes aktuelle markedsværdier ved udgangen af regnskabsåret 2021. Selskabsværdier, (EVIC) og oplysninger om CO₂-udledninger er baseret på senest tilgængelige informationer.

Børsnoterede aktier

Aktivklassen repræsenterer 28 pct. af pensionskassens samlede investeringer. Det tilgængelige datagrundlag for opgørelsen af CO₂-udledning fra børsnoterede aktier er 99 pct., hvoraf 79 pct. består af rapporterede data og 21 pct. er estimeret. De tilgængelige data er opregnet ud fra den samlede værdi af børsnoterede aktier.

$$\text{CO}_2\text{-udledning} = \sum \text{Investeringens aktuelle værdi} / \text{Selskabets værdi (EVIC)} * \text{Selskabets emissioner (Scope 1 + 2)}$$
$$\text{CO}_2\text{-aftryk} = \sum \text{CO}_2\text{-udledning} / \text{Aktuel værdi af samlede investeringer i børsnoterede aktier}$$

Børsnoterede virksomhedsobligationer

Aktivklassen repræsenterer 5 pct. af pensionskassens samlede investeringer. Det tilgængelige datagrundlag for opgørelsen af CO₂-udledning fra børsnoterede virksomhedsobligationer er 60 pct., hvoraf 63 pct. består af rapporterede data og 37 pct. er estimeret. De tilgængelige data er opregnet ud fra den samlede værdi af børsnoterede virksomhedsobligationer.

$$\text{CO}_2\text{-udledning} = \sum \text{Investeringens aktuelle værdi} / \text{Selskabets værdi (EVIC)} * \text{Selskabets emissioner (Scope 1 + 2)}$$
$$\text{CO}_2\text{-aftryk} = \sum \text{CO}_2\text{-udledning} / \text{Aktuel værdi af samlede investeringer i børsnoterede virksomhedsobligationer}$$

Danske ejendomme

Aktivklassen repræsenterer 6 pct. af pensionskassens samlede investeringer. Det tilgængelige datagrundlag for opgørelsen af CO₂-udledning fra danske ejendomme er 76 pct., hvoraf alle data er baseret på årligt energiforbrug som oplyst i energimærkerapporter. De tilgængelige data er opregnet ud fra den samlede værdi af danske ejendomme.

$CO_2\text{-udledning} = \sum \text{Aktuel værdi af investering i bygningen} / \text{Aktuel ejendomsværdi} * \text{emissioner fra ejendommens energiforbrug (Scope 2)}$

$CO_2\text{-aftryk} = \sum CO_2\text{-udledning} / \text{Aktuel værdi af samlede investeringer i danske ejendomme}$

Dialoger ifm. aktivt ejerskab

Omfatter antallet af dialoger udført som led i pensionskassens aktive ejerskab, herunder dialoger ført via mail eller møde, og hvortil der som minimum er modtaget respons på pensionskassens henvendelse. Kategorien "Dialoger om klimaforandringer" omfatter i denne forbindelse dialoger om selskabers klimamæssige påvirkning fra deres forretningsdrift.

Opgørelsen af dialoger ifm. aktivt ejerskab er foretaget på baggrund af oplysninger om handlinger relateret til aktivt ejerskab foretaget af rådgivningsbureauet ISS ESG på vegne af pensionskassen. Lægernes Pension er desuden medlem af den internationale investorkoalition Climate Action 100+, hvorigennem pensionskassen understøtter et fælles internationalt arbejde med aktivt ejerskab overfor virksomheder med verdens højeste CO_2 -udledninger.

Tilslutning til Paris-aftalen

Der henvises til pensionskassens politikker for bæredygtighed og aktivt ejerskab, som beskriver, hvorledes Paris-aftalen er indarbejdet i pensionskassens retningslinjer og investeringsprodukter. Der henvises endvidere til Lægernes Pensions medlemskab af investornitiativet Net Zero Asset Owner Alliance i regi af FN.

CO_2 -Scope 1

Opgørelsen af CO_2 -Scope 1 er udarbejdet i henhold til kapitel 4 i Greenhouse Gas Protocol og omfatter direkte emissioner relateret til forbrænding af egne brændsler, herunder brændstof til koncernens køretøjer. Forbruget af brændstof er omregnet til udledning af tons CO_2 på baggrund af CO_2 -emissioner per forbrugt liter brændstof.

CO_2 -Scope 2

Opgørelsen af CO_2 -Scope 2 er udarbejdet i henhold til

kapitel 4 i Greenhouse Gas Protocol og omfatter indirekte emissioner relateret til indkøbt energi, herunder elektricitet og varme til drift af koncernens kontorer i København, Aarhus og Odense. Energiforbruget er omregnet til udledning af tons CO_2 på baggrund af henholdsvis protokolens "location based method" og "market-based method" ud fra nationale emissionsfaktorer.

CO_2 -Scope 3

Opgørelsen af CO_2 -Scope 3 er udarbejdet i henhold til kapitel 4 i Greenhouse Gas Protocol og omfatter kategorierne:

Outsourced it-aktiviteter

Andel af tons CO_2 finansieret ved ejerandel af BEC Financial Technologies, som understøtter koncernen gennem levering af it-services og -teknologi.

Forretningsrejser

Antal kilometer rejst i forbindelse med forretningsaktiviteter fordelt på alle relevante transportformer og omregnet til udledning af tons CO_2 . Målepunktet omfatter ikke medarbejderes private transport til og fra arbejde.

Papirforbrug

Vægten af indkøbt papir på hovedkontoret omregnet til udledning af tons CO_2 .

Affald

Vægten af bortskaffet affald på hovedkontoret omregnet til udledning af tons CO_2 .

CO_2 -udledninger fra investeringsaktiver er i henhold til Greenhouse Gas Protocol inkluderet under CO_2 -Scope 3, men er opgjort særskilt for pensionskassens investeringsportefølje.

Kørsel i 0- og lav-emissionsbiler

Omfatter andelen af kørte kilometer i koncernens bilpark, som kan tilskrives køretøjer i overensstemmelse med definitionen af »0-emissionsbiler« og »lav-emissionsbiler« under afsnit 6.5. i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021. Følgende definitioner lægges således til grund:

For "0-emissionsbiler" er specifikke lokaludledninger af CO₂ lig nul.

For "lav-emissionsbiler" er specifikke lokaludledninger af CO₂ lavere end 50g CO₂ pr. kilometer.

Papirforbrug

Omfatter vægten af papir fra printaktiviteter på hovedkontoret samt papir anvendt til udsendelse af medlemsblade.

Vedvarende energiandel

Omfatter andelen af det samlede forbrug af energi fra scope 1 og scope 2, der kan henføres til vedvarende energikilder. Opgørelsen er foretaget på baggrund af Energistyrelsens kommunale oplysninger om vedvarende energiandele.

Energiforbrug

Omfatter det samlede forbrug af energi fra scope 1 og scope 2, herunder forbrug af brændstof til koncernens køretøjer samt elektricitet og varme til drift af koncernens kontorer i København, Aarhus og Odense.

Ejendomme der lever op til EU's bæredygtighedskriterier

Omfatter andelen af ejede kvadratmeter i pensionskassens portefølje af investeringsejendomme, som kan tilskrives bygninger i overensstemmelse med bæredygtighedskriterierne under afsnit 7.1. og 7.7. i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021. Disse kriterier inkluderer blandt andet krav til bygningernes energieffektivitet, håndtering af klimarisici samt krav til installationer og udførelsesproces ved nybyggeri. Kategorien »Nybyggeri« omfatter i denne forbin-

delse perioden frem til ibrugtagning af ejendommen. Opgørelsen omfatter alene eksisterende ejendomme i EU, som repræsenterer 31 pct. af pensionskassens samlede ejendomsinvesteringer. Det tilgængelige datagrundlag udgør 77 pct., og der er ikke foretaget opregning for manglende data. Den foretagne opgørelse beror på oplysninger om ejendommenes energimærker sammenholdt med top-15 pct. af de nationale fordelinger af energimærker i de pågældende lande på baggrund af opgørelser fra Buildings Performance Institute Europe.

Der inkluderes i årets opgørelse ikke oplysninger for kategorien "Nybyggeri", da det ikke har været muligt at indhente tilstrækkelige informationer om opfyldelsen af bæredygtighedskriterierne for kategorien.

Bæredygtighedscertificerede ejendomme

Omfatter andelen af ejede kvadratmeter i pensionskassens portefølje af investeringsejendomme, som er certificeret i henhold til en anerkendt certificeringsstandard. Kategorien »Nybyggeri« omfatter i denne forbindelse perioden frem til ibrugtagning af ejendommen. Opgørelsen er foretaget på baggrund af data oplyst af porteføljeforvaltere, og der inkluderes således både nationale og internationale certificeringsordninger, som vurderet relevant af forvalterne.

Investeringer, der lever op til EU's bæredygtighedskriterier

Opgørelsen tager afsæt i aktivklasser, hvor der på nuværende tidspunkt vurderes at være valide data, som kan understøtte opgørelse i henhold til EU's taksonomi for miljømæssigt bæredygtige aktiviteter fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020. Opgørelsen afspejler derfor et "best effort"-princip med afsæt i de kriterier, som enten er vedtaget eller foreligger i udkast på opgørelsestidspunktet.

Opgørelsen omfatter hele eller dele af følgende aktivklasser i Lægernes Pensions investeringsportefølje:

1. Børsnoterede aktier
2. Børsnoterede obligationer
3. Infrastruktur
4. Ejendomme

For noterede investeringer opgøres investeringsomfanget pba. markedsværdien af relevante udstedelser. For unoterede investeringer opgøres investeringsomfanget pba. markedsværdien af relevante investeringer samt investeringernes resttilsagn.

Nedenfor redegøres for metode og data anvendt til opgørelsen for aktivklasser omfattet af opgørelsen.

Børsnoterede aktier

Omfatter den forholdsmæssige værdi af børsnoterede aktier, der efter dataudbyderen MSCI's metode estimeres at understøtte et eller flere af de seks definerede miljømål, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 på baggrund af begrebet om "alignment". Omfattede selskaber skønnes således at overholde forordningens princip om ikke at gøre væsentlig skade i henhold til MSCI's metode herfor. Metoden er dog ikke tilpasset taksonomiens endelige kriterier herfor, og det er dermed udelukkende et estimat, der lægges til grund for opgørelsen.

Opgørelsen afspejler aktieporteføljens andel af taksonomi-tilpassede (aligned) omsætning i porteføljeselskaber.

Børsnoterede obligationer

Omfatter værdien af aktiver i pensionskassens portefølje af børsnoterede obligationer klassificeret efter Bloombergs rammeværk for "green bonds". Kriterierne er formuleret med afsæt i ICMA's Green Bond Principles, og det primære kriterium er, at hovedstolen fra omfattede obligationer øremærkes grønne projekter i overensstemmelse med retningslinjerne fastsat i Green Bond Principles. Rammeværket afspejler foreløbigt ikke EU's Green Bond Standard eller bæredygtighedskriterierne under bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021.

I tillæg hertil omfatter opgørelsen ligeledes den forholdsmæssige værdi af børsnoterede virksomhedsobligationer, der efter dataudbyderen MSCI's metode estimeres at understøtte et eller flere af de seks definerede miljømål, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 på baggrund af begrebet om "alignment". Omfattede selskaber skønnes således at overholde forordningens princip om ikke at gøre væsentlig skade i henhold til MSCI's metode herfor. Metoden er dog ikke tilpasset taksonomiens endelige kriterier herfor, og det er dermed udelukkende et estimat, der lægges til grund for opgørelsen.

Infrastruktur

Omfatter værdien af aktiver i pensionskassens portefølje af infrastruktur, som kan tilskrives infrastruktur relateret til vedvarende energi på baggrund af informationer herom, som oplyst af kapitalforvaltere. Vedvarende energi tæller i denne forbindelse infrastruktur til produktion af vindenergi, solenergi samt opførelse af grønne transmissionsnetværk. Medregnede investeringer er således omfattet af afsnit 4.1., 4.3. og 4.9. i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 henset alene til retsaktens anvendelsesområde (begrebet om "eligibility").

I opgørelsen inkluderes værdien af nuværende grønne investeringer samt den estimerede grønne andel af pensionskassens resttilsagn. For både realiserede investeringer og resttilsagn tager opgørelsen afsæt i kapitalforvalteres informationer om fordeling af investeringsaktiver.

Ejendomme

Omfatter værdien af aktiver i pensionskassens portefølje af investeringsejendomme, som kan tilskrives bygninger i overensstemmelse med bæredygtighedskriterierne under afsnit 7.1. og 7.7. i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) /2021/2139 af 4. juni 2021. Disse kriterier inkluderer blandt andet krav til bygningernes energieffektivitet, håndtering af klimarisici samt krav til installationer og udførelsesproces ved nybyggeri.

I opgørelsen inkluderes både værdien af nuværende grønne investeringer samt den estimerede grønne andel af pensionskassens resttilsagn. For realiserede investeringer tager opgørelsen afsæt i kapitalforvalteres informationer om fordeling af investeringsaktiver, og for resttilsagn tager opgørelsen afsæt i rammer fastsat i forvaltningsaftaler.

Opgørelsen af grønne ejendomsinvesteringer omfatter alene eksisterende ejendomme i EU, som repræsenterer 31 pct. af pensionskassens samlede ejendomsinvesteringer. Det tilgængelige datagrundlag udgør 77 pct., og der er ikke foretaget opregning for manglende data. Den foretagne opgørelse beror på oplysninger om ejendommens energimærker sammenholdt med top-15 pct. af de nationale fordelinger af energimærker i de pågældende lande på baggrund af opgørelser udarbejdet af Buildings Performance Institute Europe.

Der inkluderes i opgørelsen ikke oplysninger om ejendomme under opførelse, da pensionskassen ikke har tilstrækkelige informationer om opfyldelsen af taksonomiens kriterier for disse ejendomme.

An aerial photograph of a busy public square. The ground is paved with a complex geometric pattern of light and dark tiles. In the upper right corner, there is a large, ornate fountain with water spraying upwards. Numerous people are scattered throughout the square, some walking, some standing in groups, and some sitting on the fountain's edge. A person is playing a guitar in the middle of the square. The overall atmosphere is one of a vibrant, public gathering space.

Erklæringer

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt Lægernes Pensions rapport om bæredygtighed og aktivt ejerskab 2021 ("ESG-rapporten").

ESG-rapporten er aflagt i overensstemmelse med principperne for rapporteringsmetoden beskrevet på side 27-32.

Vi bekræfter efter vores bedste overbevisning, at

- anvendt regnskabspraksis og opgørelsesmetoden for grønne investeringer er hensigtsmæssig
- ESG-rapporten giver et retvisende billede af Lægernes Pensions samfundsmæssige påvirkning
- oplysningerne i ESG-rapporten er i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis

Frederiksberg, den 21. marts 2022

Direktion:

Chresten Dengsøe

Bestyrelse:

Tina Øster Larsen
(formand)

Helle Søholm
(næstformand)

Jette Dam-Hansen

Jakob Lager

Rune Petring Hasselager

Peter Melchior

Claus Jørgensen

Den uafhængige revisors erklæring på rapport om bæredygtighed og aktivt ejerskab 2021

Til medlemmerne af Lægernes Pension – pensionskassen for læger

Vi har fået til opgave af Lægernes Pension – pensionskassen for læger ("Lægernes Pension") at udføre en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed, som defineret i den internationale standard om andre erklæringsopgaver med sikkerhed, og rapportere om Lægernes Pensions rapport om bæredygtighed og aktivt ejerskab ("ESG-rapporten") for perioden 1. januar – 31. december 2021.

Ved udarbejdelse af ESG-rapporten har Lægernes Pension anvendt de kriterier ("anvendt regnskabspraksis"), der er beskrevet på side 27-32.

Ledelsens ansvar

Lægernes Pensions ledelse har ansvaret for at vælge anvendt regnskabspraksis og for i alle væsentlige henseender at præsentere ESG-rapporten i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis. Dette ansvar omfatter etablering og opretholdelse af interne kontroller, opretholdelse af passende registreringer og udøvelse af skøn, der er relevante for udarbejdelsen af ESG-rapporten, således at det er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om præsentationen af ESG-rapporten på grundlag af vores arbejds handlinger og det bevis, vi har opnået. Vi har udført vores arbejde i overensstemmelse med ISAE 3000 *Andre erklæringsopgaver med sikkerhed end revision eller review af historiske finansielle oplysninger* og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Disse standarder kræver, at vi planlægger og udfører vores arbejde med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, om ESG-rapporten i alle væsentlige henseender er præsenteret i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis og afgive en konklusion herom.

Arten og den tidsmæssige placering af de handlinger, der udføres ved erklæringsopgaver med begrænset sikkerhed, er forskellig, og omfanget heraf er betydeligt mindre end de handlinger, der udføres ved en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. En erklæringsopgave med begrænset sikkerhed omfatter forespørgsler til primært personer med ansvar for at udarbejde ESG-rapporten og dermed forbundet information og anvendelse af analytiske og andre relevante handlinger.

Som følge heraf er den grad af sikkerhed, der er opnået for en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed, betydeligt mindre end den sikkerhed, der ville være opnået, hvis der var udført en erklæringsopgave med høj grad af sikkerhed. Vores arbejds handlinger er udformet til at opnå begrænset sikkerhed for vores konklusion og giver ikke tilstrækkeligt bevis til at kunne afgive en erklæring med høj grad af sikkerhed.

Vores uafhængighed og kvalitetskontrol

Vi har overholdt kravene til uafhængighed og andre etiske krav i International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code), der bygger på de grundlæggende principper om integritet, objektivitet, professionel kompetence og fornøden omhu, fortrolighed og professionel adfærd, samt etiske krav gældende i Danmark, og har de krævede kompetencer og erfaring til at udføre denne erklæringsopgave med sikkerhed.

EY Godkendt Revisionspartnerselskab anvender også international standard om kvalitetsstyring, ISQC 1, og opretholder således et omfattende kvalitetsstyringssystem, herunder dokumenterede politikker og procedurer vedrørende overholdelse af etiske krav, faglige standarder og gældende krav i lov og øvrig regulering.

Beskrivelse af udførte arbejdshandlinger

Vores arbejdshandlinger omfattede:

- Gennemgang af Lægernes Pensions proces for udarbejdelse og præsentation af ESG-rapporten for at opnå en forståelse af, hvordan rapporteringen bliver foretaget i organisationen
- Interviews af de medarbejdere, der er ansvarlige for ESG-rapporten, for at opnå en forståelse for processen for udarbejdelsen af ESG-rapporten
- Analytiske reviewhandlinger til at understøtte dataenes rimelighed
- Forespørgsler til væsentlige udviklinger i rapporterede data
- Stikprøvevis test af informationerne i ESG-rapporten i forhold til datakilden og anden information udarbejdet af de ansvarlige medarbejdere
- Gennemgang af oplysningerne og præsentation af ESG-rapporten i forhold til anvendt regnskabspraksis.

Vi har ligeledes udført andre arbejdshandlinger, som vi fandt nødvendige efter omstændighederne.

Konklusion

På baggrund af det udførte arbejde og det opnåede bevis er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at ESG-rapporten for perioden 1. januar – 31. december 2021 ikke i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis som beskrevet på side 27-32.

Frederiksberg, den 21. marts 2022
EY Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Allan Lunde Pedersen
Statsaut. revisor
mne34495

Lars Fermann
Statsaut. revisor
mne45879

LÆGERNES PENSION

Lægernes Pension – pensionskassen for læger

Cvr.nr. 24 26 04 02

Dirch Passers Allé 76

DK-2000 Frederiksberg

+45 33 12 21 41

pension@lpb.dk

www.lpb.dk